

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-ickekommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> eller skicka ett brev till Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA. Material som publiceras i Merdeka & ÖsttimorInformation kan också publiceras i <http://www.globalarkivet.se>.

Sutiyoso - Indonesiens underrättelsechef?

Indonesiens president Joko Widodo (Jokowi) har utnämnt den pensionerade armégeneralen Sutiyoso till nästa chef för det statliga underrättelseorganet Badan Intelijen Negara (BIN). Han ska överta tjänsten från den nuvarande chefen generallöjtnant Norman Marciano.

Jokowis motivering till nomineringen av Sutiyoso är enligt statssekreteraren Praktikno att Sutiyoso har andra erfarenheter. Tidigare tjänstgjorde han i arméns speciella kommandoenhet (Kopassus) och han har underrättelseerfarenheter från tjänstgöring på Sandi Yudha (kod och avdelning). Praktikno tillägger att Sutiyoso bl.a. har erfarenheter av tjänstgöring i västra Kalimantan och operation Flamboyan i Östtimor samt har deltagit i hemliga operationer mot Rörelsen för ett fritt Aceh (Gerakan Aceh Merdeka, GAM). Praktikno säger också att Sutiyoso har kompetens att bli chef för BIN och att det var presidenten själv som valde Sutiyoso som den enda kandidaten till posten.

För närvarande är Sutiyoso ordförande för Partai Kesatuan dan Keadilan Indonesia (PKPI), Partiet för enhet och rättvisa. Det sägs att han enligt bestämmelserna måste avgå från den posten för att kunna få sin nya tjänst.

Mordet på journalister

På 1970-talet var Sutiyoso kapten i den speciella enhet som kallades ”Team Susi.” Enhetens operationsom-

råde var längs gränsen mellan Östtimor, som på den tiden stod under Portugals administration, och Västtimor som tillhör Indonesien. Den 16 oktober 1975 trängde han med sina soldater in i Östtimor. I byn Balibo bodde i ett litet hus fem journalister som bevakade situationen och rapporterade om händelseutvecklingen till omvärlden. På husets mur hade journalisterna skrivit Australia och målat Australiens flagga för att markera att i huset bode australiensare, men alla fem blev skjutna till döds. Det var från Australien reportern Greg Shackleton (29) och ljudteknikern Tony Stewart (21), från Nya Zeeland Gary Cunningham (27), som var kameraman för HSV-7 (Seven Network) i Melbourne, och de två engelsmännen kameramannen Brain Peters (24) och reportern Malcolm Rennie (29) som båda arbetade för TCN-9 (Nine Network) i Sydney. Sutiyoso är anklagad som ansvarig för mordet på journalisterna, men har förnekat sin delaktighet.

Efter pensioneringen från militären blev Sutiyoso guvernör i Jakarta. Som guvernör i Jakarta var han gäst hos den australiska delstaten New South Wales regering när han 2007 besökte Sydney och bodde på hotell Shangri-La. Då kom polisen till hans rum och begärde att han skulle vittna i domstolen i Sydneys förort Glebe om de dödade fem journalisterna i Balibo 1975. Inom några timmar efter polisens begäran flög han tillbaka till Jakarta.

Röster mot Sutiyosos nominering

Haris Azhar, ordförande i kommissionen för saknade personer och våldsoffer (Kontras), hävdar att Sutiyoso varken har integriteten eller erfarenheten som krävs för att vara underrättelsechef.

Enligt *The Jakarta Globe* den 10 juni 2015 noterade Haris Azhar att Sutiyoso ledde ett blodigt tillslag mot civila demonstranter utanför högkvarteret för oppositionspartiet Indonesiens Demokratiska parti (PDI) den 27 juli 1996, då han hade ledde Jakartas militära befäl.

Hendrik Amahorseja